

Alternatív Színházi Műhely Alapítvány

7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1. Tel.:72/ 501500/2091 Szl.sz.:KHB Pécs, 10400779-07701441

A pécsi Alternatív Színházi Műhely Alapítvány pályázata (Janus Egyetemi Színház)

Az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* 1996-ban kezdte meg munkáját. Célja, hogy kísérleti színházi előadások megvalósulását támogassa, hogy oktatási-képzési programokkal szélesítse az alternatív színjátszás bázisát, és hogy a legjelentősebb alternatív társulatok pécsi bemutatkozását elősegítse.

Az Alapítvány kuratóriuma a célok megvalósításának érdekében megszervezte a *Janus Egyetemi Színházat*.

A *JESZ* 1996-ban jött létre, az első évadát a *Pécsi Harmadik Színházban* töltötte. 1997 őszén, a *Pécsi Tudományegyetemen* nyitottuk meg önálló játszóhelyünket, melynek támogatásába és fenntartásába is bekapcsolódott az egyetem.

1999-re a *Janus Egyetemi Színház* Pécsen fontos és elismert szereplője lett a város színházi életének. Bemutatóink sikeresek voltak, eljutottunk a hazai legjelentősebb fesztiválokra (*Alternatív Szemle, Kortárs Drámafesztivál, Kazincbarcika, POSZT Off*), Nyolc alkalommal megszerveztük a minden tekintetben sikeres *Országos (2008-tól Nemzetközi) Egyetemi Színházi Fesztivált*. 1999-től a társulat külföldön is rendszeresen bemutatkozhatott. (*Göppingen, Fellbach, Vilnius, Lörrach, Gyergyószentmiklós, Székelyudvarhely, Marosvásárhely, Belgrád, Isztambul*) 2000-ben elvesztettük játszóhelyünket az egyetemen, és 2003-ig a *JESZ* a *Pécsi Nemzeti Színházban* tartotta az előadásait és a próbáit. 2003-ban színházunk majd hároméves hontalanság után révbe ért. Önálló játszóhelyet kapott az egyetemről.

(94 m² fekete doboz. 3,20-as belmagasságú, 50-80 nézőt befogadni képes, korszerű hang-és fénytechnikával felszerelt stúdióterem.)

2006-ban 10 műsoron lévő produkcióval, fotókiállítással, emlékező, dokumentáló könyvvel, az Olvasópróba című újság megjelentetésével és találkozóval ünnepeltük a *JESZ* 10 éves jubileumát.

2008-ban az PTE átalakította és újjáépítette azt az épületrészt (Szántó Kovács János utca), ahol a *JESZ* működött. A *Janus Egyetemi Színház* 2008 októbere óta új terekben folytathatta a munkát. 101 m² lett a stúdiószínház, megnagyobbodtak az öltözők, az iroda, a műszaki helyiség. A színház saját vizesblokkot is kapott. Közönségfogadója tágas és esztétikus lett.

*

A JESZ művészi hitvallása, munkamódszere, működési struktúrája, a pécsi színházi életbe való beágyazottsága tekintetében talán a leghitelesebb, ha két színházi szakember gondolatait idézzük. P. Müller Péter és Nánay István a 2006-ban megjelent, a JESZ tízéves működését dokumentáló kötetben fogalmazta meg véleményét a Janus Egyetemi Színház munkája kapcsán:

„A JESZ, ha a technikai feltételek szempontjából egy időben járt is, a minőség tekintetében sohasem járt gyerekcipőben. Megalakulásától kezdődően eleven folytatójává vált a legjelesebb pécsi nem-hivatásos színjátszói hagyománynak, és szervesen illeszkedett be Pécs színházi életébe. A megalakulása óta eltelt évtized bemutatóinak helyszínein végigtekintve is azt látjuk, hogy a JESZ minden városi színházi intézménnyel érdemi kapcsolatot tartott vagy tart fenn. (...).

A játékhelyek kapcsolódása mellett a JESZ produkcióiban dolgozó résztvevők is az egyetemi színháznak a város színházi életébe való beágyazottságát jelzik. A nagyszámú – és időről időre újabb, fiatal csapattal képviseltetett – egyetemi hallgatóság mellett a JESZ produkcióiban a kezdetektől részt vettek a PNSZ hivatásos színészei (többek között Fábrián Anita, Füsti Molnár Éva, Fekete András), és az évek során JESZ szereplőkből hivatásos színészek lettek (mint Tóth András Ernő, Köles Ferenc, Domonyai András, Ács Norbert). Rendezett a JESZ-ben a két vezető mellett egyetemi hallgató (Szabó Attila), hivatásos rendező (Szabó Máté), a Bóbita Bábszínház rendezője (Sramó Gábor), más városi amatőr csoport vezetője (Szilágyi Eszter Anna) és Katona Imre, az Universitas Együttes egykori vezetője is.

A JESZ saját belső működését is a sokszínűség jellemzi. A színház tevékenysége kiterjed saját bemutatók létrehozására, az egyetemisták műhelymunkáinak bemutatására, vendégelőadások befogadására, a színházi specializáció gyakorlati képzésében való közreműködésre, valamint 1999 óta az Országos Egyetemi és Főiskolai Színjátszó Fesztivál megszervezésére. (...)

(...) a 2006-ban tíz éves Janus Egyetemi Színház megőrzője és megújítója egy színházi hagyománynak, amely sok értéket ötvöz, sok értéket teremt, és sok értéket őriz. Ennek az egyetemi színpadnak a tevékenységében bűvópatakként, megszüntetve megőrzött módon ott van egy évszázad pécsi színház történeti hagyománya, úgy, hogy ezenközben a JESZ a folyamatos megújulás és megfiatalodás állapotában (is) van.” (P. Müller Péter: Utak a JESZ-hez)

„Fél évszázada lehetetlen volt, hogy a professzionális szinten teljesítő egyetemi együttesek kitörjenek az amatőr státusból, így törvényszerűen estek szét a legjobbak is. Ma a Janus Egyetemi Színház egyike azon alternatív színházaknak, amelyek anyagilag és eszmeileg függetlenek, szerves részét képezik a magyar színházi életnek, sőt, tágabb értelemben a színházi struktúrának is.

Az alternativitás persze igen komplex és nehezen definiálható fogalom(...)

Az alternativitás (...) egylényegű az innovációval, a kísérlettel, a másként gondolkodás kifejeződésével. Ebben az értelemben az alternativitásnak fokozottan kellene megjelennie az egyetemi színházak tevékenységében, hiszen kiktől várhatnánk el jogosabban a szellemi-művészi megújulást, mint azoktól, akik a jövő értelmiségijeik között élnek, játszanak, rájuk hatnak, az ő érzéseiket, szellemi orientációjukat tapogatták le, és transzponálták művészetükbe.

Hol közelebből, hol messzebből figyelve a Janus Egyetemi Színház munkásságát, nyugodt lelkiismerettel kijelenthetem, hogy tíz éves fennállása alatt mindig ebben a szellemben igyekezett dolgozni. Természetesen nem minden általam látott produkció volt művészileg egyformán magas színvonalú, de mindegyikből kiérződött az az alkotói szándék, amelyet mint az alternativitás lényegét próbáltam megfogalmazni.

Sok viszontagság után végre önálló stúdiószínháza van a társulatnak, amelynek előadásai integráns részét képezik Pécs országosan egyedülálló, sokszínű színházi kínálatának. A legtöbb stabil alternatív társulat stílusát, művészi arculatát egy erős vezető személyiség ízlése, munkássága határozza meg. A Janus egyik sajátossága, hogy náluk mindig több, egymástól eltérő rendezői alkatú, koncepciójú alkotó kap lehetőséget, ettől a jelentős repertoárral rendelkező színház művészi arculata igen változatos, sokszínű. (...)Természetesen a különböző rendezőkkel való munka a társulat nyitottságát és kreativitását feltételezi, illetve eredményezi. Ebből az egymásra hangoltságból, a kollektív alkotás elemeit is magába foglaló munkamódszerből fakadhat az együttesre jellemzős játéktípus, amelyben jó értelemben ötvöződik a professzionalitás és az „amatőr-léte” fakadó spontaneitás. Ezekben az előadásokban összeérik a hivatásos színészek és az egyetemisták játékmódja, de az ellentettje is igaz: az innen hivatásos színházi közegbe átlépők szakmailag felvértezve, ugyanakkor nyitottabban képesek teljesíteni ottani feladataikat is.

A Janus Egyetemi Színház igazi műhely, amelyben a résztvevők a közös munka során szakmailag, emberileg kiteljesedhetnek. S ebből a szempontból mindegy, hogy közülük ki az, aki hivatásának választja a színházat, s ki „csak” élete egy meghatározó szakaszának tekinti a társulatban eltöltött éveket.

Ha a pécsi Janus Egyetemi Színház előadásait nézem, egyszerre látom a jelenkori alternatív színházi törekvések megvalósulási kísérleteit meg az „aranykori” színházi csapatok ma már színháztörténeti jelentőségű előadásainak hatását és eredményét. Számomra ez a színház egyike azon keveseknek, amelyek hidat képeznek múlt és jelen között.

Tudjuk, ez a kapocs szinte megfoghatatlan, mégis létezik. Enélkül nem lenne folytonosság, nem lenne színháztörténelem. Tehát abban is szerencsésnek mondhatom magam, hogy mint tanú lehettem, s remélem, még lehetek részese e különös művészi folytonosságnak.” (Nánay István: A folytonosság tanújaként)

*

Rövid beszámoló a Janus Egyetemi Színház 2010. évi munkájáról

A JESZ fennállása óta talán a legértelmesebb programját valósította meg 2010-ben.

1, Új bemutató 2010. január 23-án

Euripidész **Íphigeneia Auliszban** című tragédiáját Rácz Attila rendezte. Az előadást a NKA támogatásával hoztuk létre.

2, Bemutató Marosvásárhelyen a Színművészeti Egyetemen /2010. február/

A JESZ és a marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem együttműködése révén 2009-ben három produkciót hoztunk létre rendező szakos hallgatók irányításával. A **Bakchászok** és a **Körtánc** című előadást elvittük Marosvásárhelyre, ahol nagy érdeklődés mellett, sikerrel mutattuk be a produkciókat.

3, Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál Isztambulban /május 12-16./

Borges novellája nyomán készült szavak nélküli, erős képi világú előadásunkkal, a **Márk evangéliumával** képviseltük a várost és az egyetemet ezen a nagy fesztiválon. A produkciónk nagy sikert aratott. A vendégjáték az EKF támogatásával valósult meg.

4, Új bemutató 2010. május 6-án

Peter Handke szövegei alapján az egyetemista társulat az egyetemista Szemessy Kinga rendezésében vitte színre **Kaspar** című produkciónkat.

5, A Pécsi Szabadtéri Játékok, új bemutató /június 27-30./

A JESZ hatodik éve új bemutatóval jelentkezik szabadtéren megmutatva magát a város közönségének. Ezek a bemutatók alkalmat adnak arra is, hogy neves vendégeket kérjünk fel, hogy régi tagjainkat visszahívjuk. Az idei szabadtéri játékok programja az EKF része volt. Az idén Shakespeare **A makrancos hölgy** című vígjátékát mutattuk be Mikuli János rendezésében. A 4 előadásra a jegyek egy héttel a bemutató előtt már elfogytak, a siker nem maradt el.

6. Nemzetközi Színházi Fesztivál, Kazincbarcika /július 2-4./

Magyarország legnagyobb, minden második évben megrendezett „nemhivatásos nemzetközi” fesztiválján a JESZ már ötödik alkalommal vett részt. Euripidész **Bakchászok** című tragédiáját játszottuk sikerrel.

7, Szegedi Thealter Fesztivál /július 16-17./

A szegedi Thealter Fesztivál sok év óta az alternatív színházak nemzetközi seregszemléje. 2009 után a JESZ ismét meghívást kapott. Tolnai Ottó szövegeire alapuló **Orfeusz** című produkciónkat mutattuk be szabadtéren Szemessy Kinga rendezésében. A produkció létrejöttét az EKF támogatta.

8, Cirkusz és Utcaszínházi Fesztivál /július 21-23./

A szabadtéri előadás megvalósítása a Janus Egyetemi Színház eddigi legnagyobb vállalkozása volt olyan műfajban, amelyet még nem próbáltunk megtisztelően rangos

nemzetközi mezőnyben. **Küklopsz** projektünket több évig készítettük elő. Partner volt a megvalósításban a marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem – színészeket, koreográfust adott a produkcióhoz, a PTE Művészeti Kara – a Küklopsz 5 méter magas szobrát egy 6 tagú szobrászhallgató csoport tervezte és hozta létre. Alkotótársaink voltak Mészáros Péter filmrendező, Rozs Tamás zeneszerző, Kocsis Gergely és Adorjáni Bálint színész. A produkciót Tóth András Ernő rendezte. A Barbakán téren megvalósuló előadást három este játszottuk, és a program sok nézőt vonzott, és nagy sikert aratott. A fesztivál az EKF programsorozatának egyik legnagyobb eseménye volt.

9, A Pécs Szabadtéri Játékok, felújítás /július 30-augusztus 4/

2009-ben mutattuk be a Pécsi Szabadtéri Játékok programsorozatában a **Nem élhetek muzsikaszó nélkül** című előadásunkat. A neves színészek mellett /Sólyom Katalin, Darabont Mikold és Adorjáni Bálint/ egyetemistákból álló tánckar is szerepelt az élő zenés előadásban. Az darabot Mikuli János rendezte. Az érdeklődés és a siker arra készítetett bennünket, hogy idén felújítsuk a produkciót. Az előadást telt házak előtt, zajos sikerrel játszottuk az Anna udvarban.

10, VIII. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál /2010. november/

A Janus Egyetemi Színház szervezésében létrejött fesztiválon Pécsről, Veszprémből, Debrecenből, Budapestről és Marosvásárhelyről érkező csoportok mutatkoztak be. Külföldről pedig belga, szerb, lengyel, bolgár és olasz csoportok érkeztek. A sikeres találkozót az EKF is támogatta.

11, Új bemutató 2010. december 2-án

A NKA támogatásával Tóth András Ernő rendezésében színpadra állítottuk Déry Tibor **Az óriáscsecsemő** című darabját.

12, Beavató színház /2010. december/

Beavató színházi sorozatot kezdtünk el, melyben a színházi előadás létrejöttét, működését tártuk a nézők elé. A NKA támogatásával létrehoztuk az **Íphigeneia Auliszban** című előadásunk befogadó színházi változatát.

13, Zenés est /2010. december/

„**Pot pourri**” címmel a JESZ színészei a PTE Művészeti Kar néhány hallgatójával kiegészülve hangszeres zenéből, versekből álló előadást hoztak létre francia szerzők műveinek felhasználásával. A produkció hiánypótlónak bizonyult, márciusig négyszer játszottuk.

14, Új bemutató /2011. március/

2010 december végén indult az olvasópróbával a munka, és 2011 március elejére készült el Molière **A fősvény** című vígjátéka Mikuli János rendezésében.

A Janus Egyetemi Színház minden tervezett programja megvalósult, és programjaink megvalósulásában a JESZ teljes társulata részt vett. Előadásainkat az írott és elektronikus sajtóban megjelenő számos cikk, tudósítás ismertette, és elismerőleg szólt a JESZ teljesítményéről.

*

2010-ben a Janus Egyetemi Színház 82 előadást mutatott be, ebből 68 volt saját produkció, és 14 alkalommal vendégtársulat játszott. A nézők száma összesen 5440 fő volt.

A Janus Egyetemi Színház 2010. évi előadott produkciói

Sorszám	Az előadás szerzője	Az előadás címe	Az előadások száma (db)
Műsoron tartott produkciók			
1.	Móricz Zsigmond	Nem élhetek muzsikaszó nélkül	13
2.	Arthur Schnitzler	Körtánc	2
3.	Euripidész	Bakkhánsnők	8
4.	Jorge Luis Borges	Márk evangéliuma	8
6.	Társulat	Hoppáretikül	6
2010. évi bemutatók			
1.	Shakespeare	A makrancos hölgy	4
2.	Peter Handke	Kaspar	13
3.	Tolnai Ottó	Orpheusz	2
4.	Euripidész	Íphigeneia Auliszban	13
5.	Déry Tibor	Az óriáscsecsemő	3
6.	Francia szerzők	Pot-pourri	2
7.	Euripidész	Küklopsz	3
Összesen:			68

A Janus Egyetemi Színház vidéken és külföldön előadott produkciói a 2010-ben

Sorsz.	Az előadás címe	Helyszín	Az előadások száma (db)
Külföldi előadások			
1.	Bakkhánsnők	Marosvásárhely	2
2.	Körtánc	Marosvásárhely	2
3.	Márk evangéliuma	Isztambul	1
Vidéki előadások			
1.	Íphigeneia Auliszban	Debrecen	1
2.	Bakkhánsnők	Budapest	2
3.	Bakkhánsnők	Kazincbarcika	1
4.	Orpheusz	Szeged	1
5.	Kaspar	Budapest	1
Összesen:			11

A Janus Egyetemi Színházban vendégszereplő hazai és külföldi társulatok produkciói

Sorsz.	A társulat neve	A társulat székhelye	Az előadás címe
Hazai társulatok			
1.	Hólyagcirkusz Társulat	Budapest	Csődesicsergő
2.	Hólyagcirkusz Társulat	Budapest	Tudom, hogy élsz
3.	Hólyagcirkusz Társulat	Budapest	Don Cristóbal pályázat
4.	Teleszterion Színházi Műhely	Veszprém	Az ötös számú vágóhíd
5.	Színláz Társulat	Debrecen	Az ötös számú vágóhíd
6.	Escargo Hajója Színházi és Nevelési Szövetkezet	Pécs	Magyar zombi
7.	Radikális Szabadidő Színház	Budapest	Oberon világai
Külföldi társulatok			
1.	Figura Stúdió Színház	Gyergyószentmiklós	A tél
2.	Liege-i Királyi Egyetemi Színház	Liege, Belgium	Cayenne Pepper
3.	Krakkói Egyetemi Színház	Krakkó, Lengyelország	But exactly!
4.	Új Bolgár Egyetem	Szófia, Bulgária	Die Übung
5.	Krsmanovic Akadémiai Színház	Belgrád, Szerbia	Why Balkan is not sexy anymore?
6.	Sannioi Tudományegyetem	Benevento, Olaszország	Vado, vado, volo, volo, ...da Goldonia alla Luna
7.	Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem	Marosvásárhely, Románia	Mady- baby
Vendégtársulatok előadásai összesen:			14 db

www.jesz.pte.hu

*

Pénzügyi beszámoló 2010

Bevételek:

A színház működésére	
<i>Minisztériumi alternatív pályázat:</i>	5 280 ezer forint
EKF2010 Menedzsment Központ pályázati kerete	
<i>A VIII. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál megszervezésére</i>	2 000 ezer forint
<i>Az isztambuli egyetemi fesztiválra való kiutazásra</i>	3 000 ezer forint
NKA keret	
<i>Az Íphigeneia Auliszaban című előadás létrehozására és beavatószínházi változatára</i>	1 200 ezer forint
A Hungarofest EKFprogramokra szánt kerete	
<i>Küklópsz-projektre</i>	10 000 ezer forint
<u>2009-ről áthozott maradvány</u>	<u>2760 ezer forint</u>
Összesen:	24240 ezer forint

Kiadások

Az Íphigeneia Auliszaban című előadás létrehozására és beavatószínházi változatára /	700 ezer forint
A VIII. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál megszervezésére	2 000 ezer forint
Az isztambuli egyetemi fesztiválra való kiutazásra	3 000 ezer forint
Küklópsz-projektre	10 000 ezer forint
A továbbjárt szöveg és az új bemutatók költségei / <i>Körtánc, Nem élhetek Muzsikaszó nélkül, Bakkhánsnők Kaspar, Óriáscsecsemő, A makrancos hölgy/</i>	2550 ezer forint
<u>működési költségek</u>	<u>5360 ezer forint</u>
Összesen:	23610 ezer forint

2010. évben a *Janus Egyetemi Színház* a **PTE 18000 ezer** forinttal támogatta. Ez a támogatás nem az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* elszámolási, könyvelési rendszerében jelenik meg. (egyetemi elszámolás, ösztöndíj, közalkalmazotti munkabér) Ezért az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* az egyetem központjában lévő *Janus Egyetemi Színház* programjaiért, előadásaiért túlnyomórészt egyetemista nézőitől nem szed belépődíjat, előadásai ingyenesek.

Az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* köszönetét fejezi ki azért, mert a kulturális tárca támogatta programjait. Úgy hisszük, hogy ez a támogatás a pályázati célok megvalósulását szolgálta, és bízunk benne, hogy az elkövetkező években ismét partnerei lehetünk egymásnak.

*

Programunk 2011-ben

2010 decemberében mutattuk be *Tóth András Ernő* rendezésében *Déry Tibor Óriáscsecsemőjét*. Tóth András Ernő korábbi munkáiban (Eiffel-torony násznépe, Gyász szív, Én, Kassák Lajos, Brecht, versek, dalok) az avantgárd színház hagyományait elevenítette fel, melyben a színházi eszközök a színészképzés lehetőségeit is magukban hordozták. Ennek az avantgárd sorozatnak új darabja Déry Tibor műve. A rendező célja volt, hogy a huszoneves fiatalok legalább a színpadon megélik és megmérjék az álmaikat, és az álmokkal való leszámolás problematikáját, sőt, a művészet eszközeivel mindezt másoknak is megmutassák. Az előadás eddig 12-szer ment, és egyetemista közönségünk körében nagy sikert aratott. *Az óriáscsecsemőt* két előadásban Budapesten is megmutattuk a Szkéné Színházban

2011 márciusi bemutatónkkal egy másik sorozatot is folytattunk; a klasszikusok színrevitelét. Korábban játszottunk már Molière-t, Schillert, Shakespeare-t, Euripidészt. Most Molière-hez tértünk vissza. „*Mikuli János régi szokásához híven leporolta, lecsupaszította, lekarcsúsította, egy felvonásra húzta Molière A fősvény-ének öt felvonását, ami első hallásra abszurdnak tűnhet, de nem ez az abszurd, hanem a helyzetek, a mai áthallások, a jelen életünk. Nem ártott a karcsúsítás, a darabot újraolvasva sincs hiányérzetünk. (...)Másfél óra kacagás, másfél óra szembenézés: derekas munka, jó szórakozás.*” Írta az előadásról a Lumnicernővrek.hu. A darab eddig 11-szer ment, és bízunk abban, hogy még hosszú sorozat elé néz.

2010 decemberében kezdtük el beavató színházi sorozatunkat Euripidész *Íphigeneia Auliszban* című tragédiájának felhasználásával. A darabot az előző évadban Rác Attila rendezésében mutattuk be, szép sorozatot játszottunk belőle, és idén áprilisban Belgrádban egy nemzetközi fesztiválon is sikerrel szerepeltünk vele. Tervezzük, hogy ebben az évben még továbbjuttassuk. A beavató színház formáján sokat vitatkozott az alkotógárda, hiszen kezünkben volt egy kész előadás. Végül a következő szerkezet mellett döntöttünk: a moderátor (Rác Attila, az előadás rendezője) a kiválasztott jeleneteket indította, megállította magyarázta, rávilágított a szöveg, cselekmény, probléma működésére, a megjelenítés mikéntjeire és miértjeire. A darabrészletek a felépített színházi térben (díszlet, jelmez, világítás) mutatkoztak meg, és a zárójelenetet (10-15 perc) teljes egészében bemutattuk, majd a moderátor-rendező fölvetett kérdéseit, a tanulók-nézők és a tanárok a színészekkel együtt válaszolták meg.

2011 áprilisában a Janus Egyetemi Színház társulatának egyetemistákból álló részét újból felfrissítettük. Felvételt hirdettünk az Pécsi Tudományegyetem hallgatói számára. A sok jelentkezőből húszat kiválasztva képzést indítottunk. Augusztus, szeptember folyamán pedig egy tábor keretében szeretnénk folytatni a fiatalok felkészítését. A JESZ új (hetedik) generációja majd a 2011-12-es évadban épülhet be a társulatba, és léphet közönség elé.

2011 áprilisában fölújítottuk a 2009-ben bemutatott Borges novellája nyomán készült Márk evangéliuma című produkciónkat. A passiótörténetet idéző játék húsvét környékén különösen izgalmassá válhat, ezért gondoltuk, hogy érdemes lesz újból elővenni a darabot. Az elképzelésünk működőképesnek bizonyult, hiszen négy teltházas előadást tudtunk tartani.

Az évad első felében a felsoroltakon kívül játszottuk még *Pot-pourri* című előadásunkat, és vendégül láttuk többször is a *Hoppáretikül* című bohóc előadást.

Április elején indultak meg a következő bemutatónk próbái. Laboda Kornél, a budapesti Színművészeti Egyetem végzős rendező szakos hallgatója állította színre Bertolt Brecht *Egy fő az egy fő* című drámáját. A bemutatót május 16-án tartottuk, és ebben az évadban ötször juttassuk. Egy alkalommal Budapesten is a Szkéné Színházban.

„Már a bemutató elején, a mobiltelefonok kikapcsolására vonatkozó rendhagyó felhívásnál érezni lehetett, hogy humorral átítatott, kellemes estének néznek elébe, akik a JESZ darabját választották hétfő esti programjuknak. Hihetetlenül jól megformált karakterek, remek rendezés és mindig a megfelelő ütemben érkező gegek jellemzik ezt az amúgy nem könnyen megközelíthető darabot.” Olvashatjuk a gyorsértékelést a pte.hu-n. *„A darabnak van egy tétele: ez a tétel az, hogy az ember teljes mértékben átalakítható. Tehát bárkiből lehet bármit csinálni. És ez a gondolat a fő sodra a darabnak. Szerencsére nem egy száraz tandróma bizonyítása csupán, hanem rengeteg emberi dolog történik benne. Olyan szélsőséges helyzetekbe kerülnek benne emberek, ami számomra időnként torokszorító tud lenni. Ugyanakkor, persze, ez egy vígjáték.”* Nyilatkozta a rendező a darab premierje előtt.

2011 az Európa Kulturális Fővárosa évad után az ígéretek ellenére a pénztelenség jegyében telik el. Bár három olyan szabadtéri előadással rendelkezünk (Nem élhetek muzsikaszó nélkül, A makrancos hölgy, Küklopsz), amelyek felújítására lenne még igény, de az idei pécsi szabadtéri évadban erre nem lesz pénz. Szerettük volna A fősvényt is megmutatni hagyományos nyári helyszínünkön az Anna udvarban, de 6 év után, úgy tűnik, a Janus Egyetemi Színház nem lép szabadtéri színpadra.

2011 nyarán, ha az ígéretek valóra válnak, átadják a Zsolnay Kulturális Negyedet. Az új létesítménybe a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara, a Bölcsészkar két tanszéke és a Janus Egyetemi Színház kerül. Ha minden valóra válik, akkor a JESZ végleges otthonában egy 150 négyzetméter alapterületű, 8 méter belmagasságú, körfüggönnyel, hűtés-fűtéssel rendelkező stúdiótér, tágas öltözők mosdókkal, zuhanyzókkal, világító, hangosító stúdiók, irodák és egy 80 négyzetméteres próbaterem várja a társulatot. A beköltözés augusztusban vagy szeptemberben lesz, így a 2011-12-es (a JESZ számára jubileumi, 15.) évadot már mindenképpen az új színházba kell terveznünk.

A költözést, berendezkedést követően indítanánk meg a „próbaüzemet”, ami a három futó produkciónk (Az óriáscsecsemő, A fősvény, Egy fő az egy fő) az új térre történő adaptációját jelentené. Ezen túl vegyes műfajú előadássorozatot szeretnénk hirdetni, hogy közönségünket az új helyhez szoktassuk. A sorozat egyrészt vendégelőadásokból állna. Olyan társulatokat hívnánk meg, akikkel régi kapcsolatban vagyunk. (Hólyagcirkusz, Figura Stúdió Színház, stb.) Másrészt koncerteket, irodalmi esteket is szerveznénk, szintén olyan művészek felkérésével, akikkel a JESZ-nek élő alkotói kapcsolata van. (Lovasi András, Heidl György, Mikuli Ferenc, Rozs Tamás, stb.) Ezek a programok a JESZ társulata számára is biztosítják a „belakást”, az új terek működési lehetőségeit föltérképezzük.

A 2011-12-es évadban három új bemutatót tervezünk: egy kísérleti, avantgárd előadást (lehetőséget adva a közösségi játékban a JESZ új generációjának a bemutatkozásra), egy magyarországi ősbemutatót és egy klasszikus vagy kortárs magyar darabot. Az utóbbi próbái kezdődnének meg októberben, hogy november végén, december elején a bemutató a színház ünnepélyes megnyitását és a 15 éves jubileumunkról való megemlékezést is szolgálja.

Be kell vallanom, hogy a nyitó előadás tekintetében még nem született meg a döntés. Két lehetőség, két darab között fogunk választani a következő hetekben. Az egyik elképzelés szerint a színház megnyitására megpróbálkoznánk Az ember tragédiája színrevitelével. Az előadásban megkísérelnénk fölvonultatni mindenkit, aki meghatározó színésze volt a JESZ 15 éves történetének, és az egyes szerepeket különböző (az elmúlt években az egyetemi színházban produkciót létrehozó) rendezők állítanák színpadra. Mivel az előadás létrehozása rendkívüli szervezőmunkát igényel, és a darab gondolati, stílusbeli egységének sikeres megvalósítása, az egységes

rendezői, alkotói vízió megalkotása a szokásosnál nagyobb kockázatokat hordoz, lehet, ebbe beletörök a bicskánk. Így egy klasszikust feldolgozó, emblematikus történet, melyet kortárs magyar szerző jegyez, jó alternatívának bizonyulhat. Kiss Csaba Hazatérés Dániába című művéről van szó. A darab gazdag gondolatisága, tapasztalt, kvalitatív színészeink számára a mű szerepeinek rendkívüli kihívása, hogy lehetővé teszi, közösségi játékokkal, a fiatal generáció bevonását a munkába, és hogy szcenikailag az új terek lehetőségeinek maximális kihasználását igényli a színrevitel – indokolja, indokolhatja ezt a választást. Az előadást Mikuli János rendezné.

A Janus Egyetemi Színház rendszeresen tart műsoron avantgárd darabokat. Ennek oka, hogy a játékosok életkora és színházi elkötelezettsége, „lelkésedése” jó alapot teremt egy szembenálló attitűd megfogalmazására. Jelenleg több mint harminc egyetemista készül arra, hogy Tóth András rendező és Rozs Tamás zeneszerző irányításával ösztön belevesse magát Tristan Tzara, Jean Cocteau, Déry Tibor, Kassák Lajos vagy Palasovszky Ödön sokszor csak tartalmában, sokszor formájában is zavaró szövegeibe. Zene, szavalókórus, össze nem illő tárgyak és mondatok ütköztetése, festés, plasztika, minden, ami kiragad, pezsdít. A munka alapja, hogy sikerrel keressük meg azokat a társadalmi alapfogalmakat, amelyekhez az igazodás, idomulás vagy éppen elutasítás gesztusával igaz képet tudunk mutatni a fiatalok mai problémáiról. Hosszú, alapos, fárasztó próbaidőszakot tervezünk, 2012 téli-tavaszi bemutatóval.

Az évad harmadik bemutatója (már kilóg a jelen pályázati időszakból, de az évad teljessége okán ideírom) Sarah Ruhl Eurüdiké című drámájának magyarországi ősbemutatója lesz. A produkciót Rosner Krisztina rendezi. A JESZ-ben az utóbbi évadok jellemző tendenciája az antik drámák színpadra állítása (*Iphigeneia*, *Bakkhánsnők*, *Küklópsz*). Tematikájában ehhez kapcsolódik az Eurüdiké is, ugyanakkor ebben az esetben a mítosz újraírásáról is szó van: a darab (és az előadása) ötvözi az antik és a kortárs elemeket, „leporolva”, felelevenítve a klasszikus történetet, olyan felfogásban színpadra állítva, amely képes lesz megszólítani a JESZ fiatal közönségét.

*

A *Janus Egyetemi Színház* stabil alapokkal rendelkező, tudatosan építkező, dolgozni akaró és tudó alternatív színház. A szakmai munka színvonalának megőrzéséhez, a színház kísérletező és megújító szándékának megtartásához azonban továbbra is szükségünk van a minisztérium támogatására. Abban bízunk, hogy a *NEFMI* alternatív színházi alapjának kuratóriuma mérlegre téve eddigi munkánkat, törekvéseinket, küszködésünket és kitartásunkat, a korábbi évekhez képest valamivel több támogatást nyújt színházunknak.

Pécs, 2011. május 30.

Mikuli János
kuratóriumi elnök
a JESZ vezetője

Az Alternatív Színházi Műhely Alapítvány tervezett költségvetése 2011-ben

Kiadások

1. Az színházi előadások létrehozásához	
<i>a./ új bemutatók</i>	
Dologi kiadások	1500 eft
Megbízási díjak	1500 eft
<i>b./ Futó produkciók műsoron tartása</i>	
Megbízási díjak	1500 eft
2. Külföldi meghívások útiköltségéhez	500 eft
3. Műhelymunkához (tábor és tréning)	500 eft
4. Működési költségekhez	
<i>dologi kiadások, megbízási díjak</i>	3500eft
<hr/>	
<i>Kiadások összesen</i>	9000 eft

Bevételek

1. 2010-ből áthúzódó NKA pályázat	1000 eft
2. Egyéb tervezett bevételek	
	0 eft
<hr/>	
Összesen	1000 eft

2011. évben a *Janus Egyetemi Színház* a **PTE** elfogadott költségvetése szerint **25000 ezer** forinttal támogatja. Ez a támogatás nem az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* elszámolási, könyvelési rendszerében jelenik meg. (egyetemi elszámolás, ösztöndíj, közalkalmazotti munkabér) Ezért az Alternatív Színházi Műhely Alapítvány Janus Egyetemi Színház programjaiért, előadásaiért túlnyomórészt egyetemista nézőitől nem szed belépődíjat, előadásai ingyenesek.

Az Alternatív Színházi Műhely Alapítvány, a *Janus Egyetemi Színház* programjának megvalósításához, a költségvetés tervezete alapján, **8000 eft** elnyeréséért nyújtja be a pályázatát.